

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 9, folketingsåret 2002-03 (se Folketingstidende 2002-03, forhandlingerne side 2269 og side 8647, tillæg A side 680 og side 699 og tillæg B side 995.)

Forslagsstillerne ser dette beslutningsforslag som et led i et generelt forsøg på at gennemføre en demokratisering af og en åbenhed og indsigt i Kommissionens og Den Europæiske Unionens måde at fungere på som helhed. Der er sket en stigende overførsel af magt og kompetence til Unionen, og derfor er det vigtigt, at den måde, som beslutningerne i Unionen og lovforslagene – direktiver, forordninger, rammeafgørelser m.v. – bliver til på, er demokratisk, gennemskelig og klar. Det er vigtigt, at det lovforberedende arbejde og påvirkningen af Kommissionen og dens embedsmænd ikke, som tilfældet er nu, bliver udsat for skjult og ukontrollerbar påvirkning fra lobbyist- og industriinteresser.

Derfor er meningen med dette beslutningsforslag at sikre en klar opdeling af de personer, organisationer, firmaer m.v., som laver lobbyarbejde for bestemte produkter, firmaer og sager, og som er registreret som sådanne. Beslutningsforslaget skal desuden sikre, at de pågældende personer er registreret som betalte lobbyister for firmaer og politiske interesseorganisationer, samt at dette automatisk udelukker de samme personer fra at fungere som eksperter eller rådgivere for Kommissionen og dens embedsmænd i de forskellige lovforberedende komiteer.

Det er en offentlig hemmelighed, at de store europæiske firmaer får privilegeret adgang til oplysninger, mens nationale parlamenter og folkelige bevægelser i meget høj grad holdes ude fra det lovforberedende arbejde.

I begyndelsen af januar 2006 startede retssagen i USA mod den tidligere lobbyist Jack Abramoff. Han havde i en årrække modtaget og uddelt store pengegaver, rejser og billetter til amerikanske politikere for at tilgodese særlige interessegrupper i det amerikanske samfund. Retssagen er blevet betegnet som en stor skandale for det amerikanske politiske system.

Europa har endnu ikke haft sin egen Abramoffskandale. Selv om Washington og Bruxelles ligger på to forskellige kontinenter, er der ikke tale om to forskellige planeter. Det er formentlig kun tale om et spørgsmål om tid. Det anslås, at der i Bruxelles er mere end 15.000 lobbyister, der enten arbejder i private virksomheder eller i organisationer for bl.a. lande og virksomheder. I Europa-Parlamentet er der registreret 4.435 organiserede lobbyister med adgang til parlamentets bygninger.

Lobbyisme er også en branche i hastig vækst i Bruxelles. I en meddelelse fra Kommissionen i 1992 blev det anslået, at branchen beskæftigede op mod 10.000 lobbyister mod 15.000 i dag. Til forskel fra, hvad der tilfældet i USA, eksisterer der ikke i EU-systemet regler for lobbyisternes arbejde eller et samlet register over, hvilke interesser de repræsenterer.

Den tyske CDU-politiker og EU-parlamentariker Elmar Brok, som ellers er en populær og munter mand, er på det seneste dalet i popularitet, efter at det er kommet frem i tysk presse, at han ud over sit hverv som EU-parlamentariker modtager knap 1,5 mio. kr. om året som vicepræsident i Europas største medie-koncern, Bertelsmann. Det har ifølge Berlingske Tidende den 29. januar 2006 fået EU-kommissær med ansvar for bekæmpelse af svig Siim Kallas til at overveje at forbyde den slags forbindelser mellem politikere og erhvervsliv. Elmar Broks relation til medievirksomheden kan så tvivl om, hvilke interesser han repræsenterer, hvilket kan svække tilliden til politikere og det politiske system.

Meningmålinger offentliggjort af Eurobarometeret i 2005 viser, at den folkelige tillid til EU-systemet er helt i bund. En væsentlig forudsætning for, at borgere og politiske aktører kan deltage i det politiske system i EU, må som minimum være, at systemet er åbent og gennemsigtigt, så det er muligt at se, hvem der har påvirket de politiske beslutninger.

Kommissionen har for at fremme åbenhed, nærhed og demokrati fremlagt den såkaldte plan D (KOM (2005) 0494). Den har til formål at styrke borgernes inddragelse i debatten om Europas fremtid. Det vil